

Vědomosti, které máme v dnešní hodině načerpat, se týkají ježka. Máme na to 45 minut.

Děti ještě metodou *čtení s otázkami* nepracovaly.

Průběh hodiny

1. Aktivita před četbou

Zvolili jsme metodu *vím – chci vědět – dozvěděl jsem se*. Žáci zapisují jednotlivě do sloupečku *vím* a do sloupečku *chci vědět* odpověď na otázku *Co vím nebo si myslím, že vím, o ježkovi, a co bych se ještě chtěl/a dozvědět?*

Po několika minutách vytvoří dvojice. Žáci si řeknou, co věděli, a doplní si od kamaráda ve dvojici údaje, na které si sami nevzpomněli – pokud s nimi souhlasí. Když se na něčem ve dvojici neshodnou, formulují otázku do sloupečku *chci vědět*. Snaží se navzájem si odpovědět na otázky, které je napadly, když pracovali samostatně, a které mají zapsané ve sloupečku *chci vědět*.

Po chvíli si řekneme v celé třídě, co kdo vymyslel. Ctíme pravidlo, že při brainstormingu jsou všechny nápady povolené, a nic nekritizujeme. Přesto už v této chvíli citlivě s informacemi od žáků pracuji – snažím se řídit myšlení dětí tak, aby to nenarušilo jejich ochotu přinášet vlastní nápady. Když někdo nějakou informaci zpochybní, neškrtneme ji, ale připíšeme si k ní otazník, abychom věděli, po čem se máme zvláště bedlivě pít v další práci. Nebo zapíšeme vedle zpochybněné informace tu, která jí konkuruje. I tehdy, když žáci předkládají nějakou informaci jako úplně jistou, ptám se, zdali s ní všichni souhlasí, nebo zda někdo slyšel něco jiného.

Drobná odbočka: V této fázi se snažím podporovat tzv. sociokognitivní konflikt, který vzniká, když jsou dosavadní informace žáků navzájem v rozporu. V tuto chvíli neprozrazuji dětem správné řešení, ani když ho znám, ale formulujeme otázku. Děti jsou zvědavé, či informace byla správná, nebo prostě chtějí znát odpověď na otázku – a tak se podporuje vnitřní motivace žáků k dalšímu zkoumání tématu – a tedy k učení. Děti díky této aktivitě *před čtením* získají důvod, proč se do četby vrhnout s chutí a zápalem. Budou znát *účel* své četby, bude pro ně smysluplná.

Děti by si při práci v celé třídě chtěly sdělovat hodně dlouho, nač přišly, vědí toho o ježkovi opravdu hodně. Musím proto z časových důvodů v jednu chvíli oznámit, že zapíšeme poslední tři údaje, ačkoli děti mají jistě ještě další ve svých tabulkách V – CH – (D). Tabulky si po skončení práce založíme do portfolia, takže se nám vzácné nápady neztratí. To dětem zdůrazním, aby jim nebylo líto, že některé jejich nápady nezazněly před celou třídou.

2. Vlastní četba – fáze čtení

Pro tuto fázi volím metodu *čtení s otázkami*. Čteme text z encyklopedie. Pracujeme metodou poprvé, proto volím frontální práci. Až si to děti vyzkoušejí, až uvidí, jak to dělají druzí, a uslyší ode mě zpětnou vazbu, budou pracovat ve dvojicích.

Text – 1. část

Přibližně 5 000 ostrých, rovných bodlin trčících do všech stran stačí k tomu, aby odradil nepřítele. Pichlavý kabát je hlavní zbraní ježka, savce běžného v zahrádkách, parcích a lesích celé Evropy. Každá bodlina je vlastně chlup, který se během vývoje změnil v ostrý kabát chránící ježka před nepřítelem. Drobné savce loví u nás liška, a je hrozbou i pro ježka. Chvilí štouchá a rýpe do svinutého ježka, aby ho přinutila se rozvinout a utíkat. Jakmile se jí to podaří, chřapne po jeho nekrytém břiše.

Pauza v četbě

Předvádím (modeluji), jaké všechny otázky můžu pokládat k tomuto textu. Pak vyzvu děti, aby zkusily taky nějakou otázku položit. Chci, aby rozlišily mezi otázkami, na které mohou najít